

Reikalavimas, kad žalą atlygintų nusikaltėlis - Kroatija

Kaip galiu pareikalauti kompensacijos iš nusikaltėlio arba pasinaudoti kitomis teisių gynimo arba atlyginimo priemonėmis teisme (baudžiamojo proceso metu) ir kam turėčiau teikti šį prašymą?

Prašymas įstoti į procesą civiliniu ieškovu siekiant reikalauti žalos atlyginimo nusikalstamos veikos nagrinėjimo procese nagrinėjamas nukentėjusiosios šalies siūlymu baudžiamojo proceso metu, jeigu taip gerokai neužvilkinamas procesas. (Baudžiamojo proceso kodekso (kroat. *Zakon o kaznenom postupku*) 153 straipsnio 1 dalis)

Prašymą įstoti į procesą civiliniu ieškovu gali pateikti nukentėjusioji šalis. (Baudžiamojo proceso kodekso (kroat. *Zakon o kaznenom postupku*) 154 straipsnio 1 dalis)

Prašymas įstoti į baudžiamąjį procesą civiliniu ieškovu teikiamas valdžios institucijai, kurioje pateikiami kaltinimai, arba teismui, kuriame nagrinėjama byla. (Baudžiamojo proceso kodekso (kroat. *Zakon o kaznenom postupku*) 155 straipsnio 1 dalis)

Kuriuo baudžiamojo proceso metu turėčiau teikti prašymą?

Prašymas įstoti į procesą civiliniu ieškovu pirmosios instancijos teisme gali būti pateiktas iki įrodymų rinkimo pabaigos. (Baudžiamojo proceso kodekso (kroat. *Zakon o kaznenom postupku*) 155 straipsnio 2 dalis)

Ko galiu reikalauti prašyme ir kaip turėčiau jį suformuluoti (nurodyti visą sumą ir (arba) atskirai nurodyti nuostolius, prarastas pajamas ir palūkanas)?

Prašyme įstoti į procesą civiliniu ieškovu gali būti nurodytas ieškinio nagrinėjimo metu išdėstytas reikalavimas. (Baudžiamojo proceso kodekso (kroat. *Zakon o kaznenom postupku*) 153 straipsnio 2 dalis)

Ar yra speciali forma, skirta tokiems prašymams?

Tokiems prašymams specialios formos nėra.

Kokius savo prašymą pagrindžiančius įrodymus turiu pateikti?

Asmuo, turintis teisę pateikti prašymą, turi išdėstyti savo reikalavimą ir pateikti įrodymus. (Baudžiamojo proceso kodekso 155 straipsnio 3 dalis). Įrodymų rūšis ir kiekis teisės aktuose nenumatyti.

Ar teikdamas prašymą turiu mokėti teismo ar kitus susijusius mokesčius?

Teikiant prašymą įstoti į procesą civiliniu ieškovu nereikia mokėti teismo mokesčių ar kitų išlaidų.

Ar galiu gauti teisinę pagalbą prieš procesą ir (arba) proceso metu? Ar galiu ją gauti, jei gyvenu ne toje šalyje, kurioje vyksta procesas?

Asmenys, nukentėję nuo nusikalstamos veikos, už kurią baudžiama ilgesne negu penkerių metų laisvės atėmimo bausme, ir patiriantys sunkius nusikalstamos veikos padarinius, teikdami prašymą įstoti į procesą civiliniu ieškovu, turi teisę gauti ekspertinę teisininko pagalbą, už kurią sumokama iš valstybės biudžeto. (Baudžiamojo proceso kodekso 43 straipsnio 2 dalis). Ši teisė neribojama nukentėjusiosios šalies nuolatine gyvenamąja vieta.

Kada teismas atmes mano prašymą prieš nusikaltėlį arba atsisakys jį nagrinėti?

Apkaltinamuoju nuosprendžiu nukentėjusiajai šaliai gali būti priteista visa civilinio ieškinio suma arba gali būti priteista dalis sumos ir nukentėjusiajai šaliai gali būti nurodyta pateikti atskirą ieškinį. Kai baudžiamojo proceso metu gauta informacija nesuteikia patikimo pagrindo visiškai arba iš dalies išspręsti ieškinio klausimą, teismas nurodo nukentėjusiajai šaliai pateikti atskirą ieškinį.

Kai teismas priima išteisinamąjį nuosprendį arba kai kaltinimai panaikinami arba baudžiamasis procesas sustabdomas nutartimi, nukentėjusiajai šaliai nurodoma pateikti pareiškimą dėl civilinio ieškinio patenkinimo. Kai teismas paskelbia, kad jis neturi

jurisdikcijos, nukentėjusiajai šaliai nurodoma pateikti civilinį ieškinį baudžiamajame procese, kurį pradeda ar tęsia jurisdikciją turintis teismas. (Baudžiamojo proceso kodekso 158 straipsnio 2 ir 3 dalys)

Ar galiu apskusti tokį sprendimą arba pasinaudoti kitomis teisių gynimo arba atlyginimo priemonėmis teisme?

Nukentėjusioji šalis gali apskusti sprendimą remdamasi teismo priimtu sprendimu dėl baudžiamojo proceso išlaidų ar dėl reikalavimo atlyginti žalą. Tačiau jei prokuroras perėmė baudžiamąjį persekiojimą iš nukentėjusiosios šalies, kuri veikė kaip privatus kaltintojas, ji gali pateikti apeliaciją bet koku pagrindu, kuriuo galima užginčyti teismo sprendimą. (Baudžiamojo proceso kodekso (kroat. *Zakon o kaznenom postupku*) 464 straipsnio 4 dalis)

Jeigu teismas man priteisė žalos atlyginimą, kaip užtikrinti teismo sprendimo vykdymą prieš nusikaltėlį ir kokią pagalbą galiu gauti, kad sprendimas būtų įvykdytas?

Atitinkamą teisę turinčio asmens siūlymu baudžiamajame procese, kuris vykdomas dėl padaryto nusikaltimo, gali būti nurodyta taikyti laikinąsias apsaugos priemones civilinio ieškinio patenkinimui užtikrinti.

Ankstesnėje pastraipoje nurodytą nutartį priima ikiteisminio tyrimo teisėjas. Po kaltinamosios išvados pateikimo tyrimo kolegija priima nutartį, diskusijai vadovauja bylą nagrinėjantis teismas. Pateikus apeliacinį skundą dėl laikinosios apsaugos priemonės, jos vykdymas nesustabdomas. (Baudžiamojo proceso kodekso 160 straipsnis).

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija nepriima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Paskutinis naujinimas: 02/10/2019